

باسمه تعالی

سؤالات امتحان نهایی درس فارسی ۳	رشته : کلیه رشته‌ها	ساعت شروع : ۱۶ عصر به افق تهران	مدت امتحان : ۸۰ دقیقه	تعداد صفحه : ۳
پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	نام و نام خانوادگی :	تاریخ امتحان : ۱۴۰۱/۰۳/۰۹		
دانش‌آموزان روزانه، راه دور و داوطلبان آزاد خارج از کشور نوبت خرداد ماه ۱۴۰۱		مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی		
ردیف	سؤالات (پاسخ‌نامه دارد)			
الف	قلمرو زبانی (معنی واژه، املا و دستور)			
*	معنی واژگان (۱) نمره			
۱	معنی واژگان مشخص‌شده زیر را بنویسید. الف) کافور بر آن <u>ضماد</u> کردند پ) وقتی که <u>تعلل</u> کردند، موظف شان کردید. ب) تن ز جان و جان ز تن <u>مستور</u> نیست ت) در دم ملتفت <u>وخامت</u> امر گردید.			
*	املا (۲) نمره			
۲	سه مورد نادرستی املایی را در گروه کلمات زیر بیابید و درست آن‌ها را بنویسید. « عساره تاک - مار غاشبه - هیرت و سرگشتگی - هامون و دشت - صجایای ارزشمند »			
۳	املای درست واژه داخل کمانک را انتخاب کنید. الف) بگویند طیب (قدغن / قدغن) کرده است. ب) در بُن این چاه آبش زهر شمشیر و (سنان / صنان) گم بود پ) نمی پذیرفتید، بهانه می آوردید و (تفره / طفره) می رفتید.			
۴	در عبارت زیر، دو نادرستی املایی وجود دارد، شکل درست هر یک را بنویسید. « با همان صدای بریده بریده و زبان گرفته و ادا و انوارهای معمولی خودش که در تمام مدت ناهار اثری از آن حویدا نبود، نفس زنان و هق هق کنان گفت: پسر عمو جان من چه گناهی دارم؟ »			
*	دستور (۴) نمره			
۵	نوع «را» در کدام گزینه، نشانه مفعول است؟ الف) گفت: می باید تو را تا خانه قاضی برم گفت: رو، صبح آی، قاضی نیمه شب بیدار نیست ب) ای مرغ سحر! عشق ز پروانه بیاموز کان سوخته را جان شد و آواز نیامد			
۶	نوع «و» را در عبارت «در هر نفسی دو نعمت موجود است و بر هر نعمتی شگری واجب.» بنویسید.			
۷	نوع <u>حذف</u> را در عبارت «از جمله نام‌های <u>حسن</u> ، یکی «جمال» است و یکی «کمال».» بنویسید.			
۸	در عبارت «سه تخته پتو»، نوع وابسته و وابسته را بنویسید.			
۹	با توجه به گروه اسمی زیر، جدول را کامل کنید. الف) پیراهن سبز روشن ب) شرایط تقریباً ناپایدار			
۱۰	بیت زیر را از شیوه بلاغی به شیوه عادی برگردانید. « نهادند بر دشت هیزم دو کوه جهانی نظاره شده هم‌گروه »			
۱۱	در عبارت «سیمرغ در پس کوه قاف، بلندترین کوه روی زمین، بر درختی بلند آشیان دارد.» الف) کدام گروه اسمی، نقش تبعی دارد؟ ب) نوع آن را بنویسید.			
ادامه سؤالات در صفحه دوم				

باسمه تعالی

سؤالات امتحان نهایی درس فارسی ۳	رشته : کلیه رشته‌ها	ساعت شروع : ۱۶ عصر به افق تهران	مدت امتحان : ۸۰ دقیقه	تعداد صفحه : ۳
پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	نام و نام خانوادگی :	تاریخ امتحان : ۱۴۰۱/۰۳/۰۹		
دانش‌آموزان روزانه، راه دور و داوطلبان آزاد خارج از کشور نوبت خرداد ماه ۱۴۰۱		مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی		

ردیف	سؤالات (پاسخ‌نامه دارد)	نمره
------	-------------------------	------

۱۲	یک ترکیب وصفی و یک ترکیب اضافی در بندهای زیر بیابید . « عشق من ، خنده تو / در تاریک ترین لحظه ها می شکند »	۰/۵
۱۳	در <u>مصراع اول</u> بیت زیر ، <u>نهاد</u> و <u>مسند</u> را مشخص کنید . « هشت جنت نیز اینجا مرده ای است هفت دوزخ همچو یخ افسرده ای است »	۰/۵
۱۴	<u>نقش</u> واژه های مشخص شده را در بیت زیر بنویسید . « <u>رخ</u> شاه کاووس پر شرم دید سخن گفتنش با <u>پسر</u> نرم دید »	۰/۵
ب	قلمرو ادبی (آرایه‌های ادبی ، تاریخ ادبیات ، حفظ شعر)	۵
*	آرایه‌های ادبی (۳) نمره	
۱۵	در نوشته زیر از « پابلو نرودا » ، کلمه مشخص شده ، نماد چه چیزی است ؟ آنگاه که پاهایم می روند و باز می گردند / نان را ، هوا را / روشنی را ، بهار را / از من بگیر / اما خنده ات را هرگز	۰/۲۵
۱۶	در بیت زیر ، دو « استعاره » مشخص کنید . « از سیم به سر یکی گله خود ز آهن به میان یکی کمر بند »	۰/۵
۱۷	در بند زیر ، <u>مشبه</u> و <u>مشبه به</u> را بنویسید . « قهوه خانه گرم و روشن بود ، هم چون شرم »	۰/۵
۱۸	آرایه درست هر بیت را از داخل کمانک انتخاب کنید . الف) گر کسی وصف او ز من پرسد بی دل از بی نشان چه گوید باز ؟ (استعاره - تشبیه) ب) با آن که جیب و جام من از مال و می تهی است ما را فراغتی است که جمشید جم نداشت (حسن تعلیل - تلمیح)	۰/۵
۱۹	در عبارت زیر ، « سماق مکیدن » کنایه از چیست ؟ « تنها همان رتبه های بالا را وعده بگیر و مابقی را نقداً خط بکش و بگذار سماق بمکند . »	۰/۵
۲۰	ابیات و عبارات « گروه الف » با کدام یک از آرایه‌های « گروه ب » ارتباط دارند ؟ (در گروه « ب » یک مورد اضافی است .)	۰/۷۵
ردیف	الف	ب
الف	چون رود امیدوارم بی تابم و بی قرارم من می روم سوی دریا ، جای قرار من و تو	حس آمیزی
ب	خواب را مزمزه کنید ، بچشید ولی سیر نخواهید .	اسلوب معادله
پ	هر یکی بینا شود بر قدر خویش باز یابد در حقیقت صدر خویش	تشبیه
		جناس
*	تاریخ ادبیات (۱) نمره	
۲۱	کدام یک از آثار زیر ، نوشته « سید مهدی شجاعی » است ؟ الف) منطق الطیر ب) دری به خانه خورشید پ) ساتناریا ت) کباب غاز	۰/۲۵
۲۲	« کویر » نوشته « محمد ابراهیم باستانی پاریزی » است . □ درست □ نادرست	۰/۲۵
۲۳	پدید آورندگان آثار زیر را بنویسید . الف) داستان کباب غاز ب) مثنوی معنوی	۰/۵
	« ادامه سؤالات در صفحه سوم »	

باسمه تعالی

ردیف	سؤالات (پاسخ نامه دارد)	نمره
سؤالات امتحان نهایی درس فارسی ۳		
رشته : کلیه رشته‌ها		ساعت شروع : ۱۶ عصر به افق تهران
مدت امتحان : ۸۰ دقیقه		تعداد صفحه : ۳
پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه		نام و نام خانوادگی :
دانش آموزان روزانه، راه دور و داوطلبان آزاد خارج از کشور نوبت خرداد ماه ۱۴۰۱		تاریخ امتحان : ۱۴۰۱/۰۳/۰۹
مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی		
۱	حفظ شعر (۱ نمره)	
۲۴	بیت های زیر را کامل کنید . الف) ماه آمد به دیدن خورشید، صبح زود ب) اگر مستم اگر هشیار اگر خوابم اگر بیدار	
پ	قلمرو فکــــری (درک مطلب ، معنی و مفهوم نثر و نظم)	۸
*	درک مطلب (۳ نمره)	
۲۵	در بیت زیر مقصود از « مردم صاحب قلم » چه کسانی هستند ؟ « در دفتر زمانه فتد نامش از قلم هر ملتّی که مردم صاحب قلم نداشت »	۰/۲۵
۲۶	شاعر در بیت زیر بر چه مفهومی تأکید دارد ؟ « کس چون تو طریق پاک بازی نگرفت با زخم نشان سرفرازی نگرفت »	۰/۲۵
۲۷	چرا شاعر خطاب به « دماوند » چنین می گوید ؟ « تو قلب فسرده زمینی از درد ، ورم نموده یک چند »	۰/۵
۲۸	نویسنده در داستان « کباب غاز » کدام رفتارهای فردی و اجتماعی را مورد انتقاد قرار داده است ؟ (دو مورد)	۰/۵
۲۹	هر یک از بیت‌های آمده از منطق الطیر ، به کدام وادی اشاره دارد ؟ الف) عاشق آن باشد که چون آتش بود گرم رو ، سوزنده و سرکش بود ب) روی ها چون زین بیابان در کنند جمله سر از یک گریبان بر کنند	۰/۵
۳۰	مفهوم کلی بیت « گرم بین و لطف خداوندگار گنه بنده کرده است و او شرمسار » چیست ؟	۰/۵
۳۱	در عبارت « همچنان می گفت و می گفت و قدم می زد / قصّه است این ، قصّه ، آری قصّه درد است ، » مقصود نقّال از « قصّه درد » چیست ؟	۰/۵
*	معنی و مفهوم عبارت های زیر را به نثر روان بنویسید . (۲،۵ نمره)	
۳۲	باران رحمت بی حسابش همه را رسیده	۰/۵
۳۳	در عشق قدم نهادن کسی را مسلم شود که با خود نباشد و ترک خود بکند .	۰/۵
۳۴	عشق کردم از اینکه فهمیده اید که انهدام آن تیربار کار من بوده است .	۰/۵
۳۵	مشغول تماشا و ورناداز این مخلوق کمیاب و شیء عَجاب بودم که عیالم هراسان وارد شد . معنی و مفهوم مصراع ها و بیت های زیر را به نثر روان بنویسید . (۲،۵ نمره)	۱
۳۶	بگریا چو ازدهای گَرزه	۰/۵
۳۷	هر کسی از ظنّ خود شد یار من	۰/۵
۳۸	با صدایی مرتعش ، لحنی رَجَز مانند و دردآلود خواند	۰/۵
۳۹	چون فرو آیی به وادی طلب پیشت آید هر زمانی صد تعب	۱
۲۰	جمع نمره « موقّق و سر بلند باشید . »	

راهنمای تصحیح امتحان نهایی فارسی ۳	رشته: کلیه رشته‌ها	ساعت شروع: ۱۶ عصر به افق تهران	تعداد صفحه: ۲
پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه		تاریخ امتحان: ۱۴۰۱ / ۰۳ / ۰۹	
دانش آموزان ، از راه دور و داوطلبان آزاد خارج از کشور نوبت خرداد ماه ۱۴۰۱		مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی	

این راهنما صرفاً جهت سهولت در امر تصحیح تنظیم گردیده است و نظر همکاران گرامی صائب است.

الف	قلمرو زبانی (معنی واژه، املا و دستور) ۷ نمره				
۱	الف (مرهم ، دارو که به جراحت نهند . (۰/۲۵) درس ۵ (دماوندیه) ، ص ۳۵ ب) پوشیده ، پنهان (۰/۲۵) درس ۶ (نی نامه) ، ص ۴۷ پ) عذر و دلیل آوردن ، درنگ ، به تعویق انداختن چیزی یا انجام کاری ، اهمال کردن (۰/۲۵) درس ۱۱ (آن شب عزیز) . ص ۹۳ ت) خطرناک بودن ، بدفرجامی (۰/۲۵) درس ۱۶ (کباب غاز) ص ۱۳۳				
۲	عصارهٔ تاک (۰/۲۵) درس ۱ (شکر نعمت) ص ۱۲ حیرت و سرگشتگی (۰/۲۵) درس ۱۴ (سی مرغ و سیمرغ) ص ۱۲۳ سجایای ارزشمند (۰/۲۵) درس ۱۸ (عشق جاودانی) ص ۱۵۵				
۳	الف (قدغن (۰/۲۵) ، درس ۱۶ (کباب غاز) ص ۱۳۴ ب) سنان (۰/۲۵) ، درس ۱۳ (خوان هشتم) ص ۱۱۲ پ) طفره (۰/۲۵) ، درس ۱۱ (آن شب عزیز) ص ۸۹				
۴	اطوارهای (۰/۲۵) / هویدا (۰/۲۵) ؛ درس ۱۶ (کباب غاز) ص ۱۳۸				
۵	گزینه « الف » درست است (۰/۲۵) // درس ۲ (مست و هشیار) ص ۱۹				
۶	« واو » ربط (پیوند) (۰/۲۵) ؛ درس ۱ (شکر نعمت) ص ۱۲				
۷	حذف به قرینه لفظی (فعل است) (۰/۲۵) ؛ درس ۷ (در حقیقت عشق) ص ۵۲				
۸	ممیز (۰/۲۵) ؛ درس ۸ (از پاریز تا پاریس) ص ۶۵				
۹	هر مورد (۰/۲۵) ص ۷۴				
	<table border="1"> <tr> <td>قید صفت</td> <td>صفت صفت</td> </tr> <tr> <td>تقریباً</td> <td>روشن</td> </tr> </table>	قید صفت	صفت صفت	تقریباً	روشن
قید صفت	صفت صفت				
تقریباً	روشن				
۱۰	دو کوه همیزم بر دشت نهادند ، جهانی هم گروه نظاره شده [بودند] . (۰/۵) درس ۱۲ (گذر سیاوش از آتش) ص ۱۰۱				
۱۱	الف) بلندترین کوه روی زمین (۰/۲۵) ب) بَدَل (۰/۲۵) - درس ۱۴ (سی مرغ و سیمرغ) - ص ۱۲۶				
۱۲	ترکیب وصفی : تاریک ترین لحظه ها (۰/۲۵) // ترکیب اضافی : عشق من / خندهٔ تو (۰/۲۵) ذکر یک مورد کافی است . درس ۱۷ (خندهٔ تو) ص ۱۵۰				
۱۳	نهاد : هشت جنت (۰/۲۵) // مسند : مرده ای (۰/۲۵) - درس ۱۴ (سی مرغ و سیمرغ) ص ۱۲۲				
۱۴	« رخ » : مفعول (۰/۲۵) - پسر : متمم (۰/۲۵) - درس ۱۲ (گذر سیاوش از آتش) - ص ۱۰۳				
ب	قلمرو ادبی (آرایه‌های ادبی ، تاریخ ادبیات ، حفظ شعر) ۵ نمره				
۱۵	نان : نماد خوراکی ، غذا (۰/۲۵) - درس ۱۷ (خندهٔ تو) ص ۱۵۱				
۱۶	سیم : استعاره از برف (۰/۲۵) // آهن : استعاره از سنگ و صخره (۰/۲۵) درس ۵ (دماوندیه) ص ۳۶				
۱۷	مشبه : قهوه خانه (۰/۲۵) // مشبهٔ به : شرم (۰/۲۵) درس ۱۳ (خوان هشتم) ص ۱۰۹				
۱۸	الف) استعاره (بی دل / بی نشان) (۰/۲۵) درس ۱ (شکر نعمت) ص ۱۳ ب) تلمیح (۰/۲۵) درس ۳ (آزادی) ، ص ۲۷				
	« ادامهٔ پاسخ ها صفحهٔ دوم »				

باسمه تعالی

راهنمای تصحیح امتحان نهایی فارسی ۳	رشته: کلیه رشته‌ها	ساعت شروع: ۱۶ عصر به افق تهران	تعداد صفحه: ۲
پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه		تاریخ امتحان: ۱۴۰۱ / ۰۳ / ۰۹	
دانش آموزان، از راه دور و داوطلبان آزاد خارج از کشور نوبت خرداد ماه ۱۴۰۱		مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی	

۱۹	کنایه از انتظار بیهوده کشیدن است. (۰/۵) درس ۱۶ (کباب غاز) ص ۱۳۲
۲۰	الف) تشبیه (۰/۲۵) درس ۱۰ (فصل شکوفایی) ص ۸۵ (ب) حس آمیزی (۰/۲۵) درس ۱۱ (آن شب عزیز) ص ۹۱ پ) جناس (۰/۲۵) درس ۱۴ (سی مرغ و سیمرغ) ص ۱۲۳ در قسمت «ب» آرایه «اسلوب معادله» اضافی است.
۲۱	گزینۀ «پ» سانتاماریا (۰/۲۵) درس ۱۱ (آن شب عزیز) ص ۹۳
۲۲	نادرست (۰/۲۵) درس ۹ (کویر) ص ۷۳
۲۳	الف) محمدعلی جمال زاده (۰/۲۵) درس ۱۶ (کباب غاز) ص ۱۳۹ (ب) مولوی (۰/۲۵) درس ۶ (نی نامه) ص ۴۷
۲۴	الف) خورشید رفته است سر شب سراغ ماه (۰/۵) - درس ۱۱ (شکوه چشمان تو) ص ۹۶ ب) به سوی تو بود روی سجودم میهن ای میهن (۰/۵) - درس ۱۳ (خوان هشتم) ص ۱۱۷
پ	قلمرو فکری (درک مطلب، معنی نثر و نظم) ۸ نمره
۲۵	دانشمندان / شاعران و نویسندگان / خردمندان (۰/۲۵)؛ درس ۳ (آزادی) ص ۲۷
۲۶	دلآوری و پاکبازی شهدا و جانبازان (۰/۲۵)؛ درس ۱۱ (آن شب عزیز) ص ۹۵
۲۷	می خواهد بی تحرکی و سکوت مردم در مقابل استبداد را نشان دهد. (۰/۵)؛ درس ۵ (دماوندیه) ص ۳۴
۲۸	شانه خالی کردن از انجام وظایف / سپردن کار به افراد نالایق / مغرور شدن به توانایی های فردی (نوشتن دو مورد کافی است). (۰/۵)؛ درس ۱۶ (کباب غاز) ص ۱۴۱
۲۹	الف) وادی عشق (۰/۲۵) (ب) وادی توحید (۰/۲۵)؛ درس ۱۴ (سی مرغ و سیمرغ) ص ۱۲۲ و ۱۲۳
۳۰	لطف و عنایت و بخشش خداوند (۰/۵) درس ۱ (شکر نعمت) ص ۱۳
۳۱	روایت کشته شدن رستم به دست برادرش شغاد. (۰/۵) درس ۱۳ (خوان هشتم) ص ۱۱۰
۳۲	رحمت خداوند که همانند باران است، شامل همه مخلوقات شده است (۰/۵)؛ درس ۱ (شکر نعمت) ص ۱۲
۳۳	کسی می تواند در مسیر عشق وارد شود که خودش را نادیده گرفته باشد (مغرور نباشد). (۰/۵) درس ۷ (در حقیقت عشق) ص ۵۳
۳۴	بسیار خوش حال شدم از این که متوجه شدید من آن تیربار را نابود کرده ام. (۰/۵)؛ درس ۱۱ (آن شب عزیز) ص ۹۲
۳۵	سرگرم نگاه کردن و بررسی این آفریده نادر (۰/۵) و موجود شگفت انگیز بودم که همسرم با حالت ترس و وحشت وارد (اتاق) شد. (۰/۵)؛ درس ۱۶ (کباب غاز) ص ۱۳۳
۳۶	مانند اژدهای خطرناک و زهردار حمله کن. (۰/۵) درس ۵ (دماوندیه) ص ۳۵
۳۷	هر کسی از روی حدس و گمان خود با من همراه شد. (۰/۵)؛ درس ۶ (نی نامه) ص ۴۶
۳۸	با صدایی لرزان و آوا و لحنی حماسی و همراه با غم و اندوه خواند. (۰/۵) درس ۱۳ (خوان هشتم) ص ۱۱۰
۳۹	زمانی که وارد وادی طلب شوی (۰/۵) هر لحظه رنج ها و سختی های زیادی را مشاهده خواهی کرد. (۰/۵) درس ۱۴ (سی مرغ و سیمرغ) ص ۱۲۲
«همکاران عزیز! خدا قوت»	